

BOSHLANG‘ICH SINFLARDA TARBIYA FANINI O‘QITISHNING DOLZARBLIGI

Mamadiyarova Mu‘tabar Zokirovna

Navoiy viloyati Xatirchi tumanidagi 42-umumiy o‘rta ta‘lim maktabi
1-toifali boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang‘ich sinflarda tarbiya fanini o‘qitishning huquqiy asosi, tarbiya fanini o‘qitishdan ko‘zlangan maqsad, ushbu fan doirasida o‘tiladigan mavzularni o‘rganishda ijodiy faoliyatning tashkil etilishiga doir fikr-mulohazalar yuritilgan.

Kalit so‘zlar: tarbiya, mas‘uliyat, majburiyat, huquqiy ong va madaniyat, ma‘rifatparvarlik, bag‘rikenglik, ma‘naviy, ijodiy faoliyat, yaxshilik, yomonlik.

Abstract: In this article, the legal basis of teaching the science of education in primary grades, the purpose of teaching the science of education, and the organization of creative activities in the study of topics covered in this subject are discussed.

Key words: education, responsibility, obligation, legal consciousness and culture, enlightenment, tolerance, spiritual, creative activity, good, bad.

Yangi O‘zbekistonda yoshlarning intellektual salohiyati, ongu tafakkuri va dunyoqarashini yuksaltirish, mafkuraviy immunitetini mustahkamlash, vatanparvarlik ruhida, har tomonlama yetuk, barkamol avlodni tarbiyalashga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Bu borada yoshlar ma‘naviyatini yuksaltirishga uzluksiz ta‘limning asosiy bo‘g‘ini hisoblanmish umumiy o‘rta ta‘limga bir qator vazifalar yuklatilmoqda. Ushbu vazifalar ijrosini ta‘minlashda umumiy o‘rta ta‘limda, xususan, boshlang‘ich ta‘limda o‘qitiladigan tarbiya fanining o‘rni beqiyosdir.

Umumiy o‘rta ta’lim maktablarida “Tarbiya” fanini o‘qitish O‘zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ma’naviy-ma’rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Qarori, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Uzluksiz ma’naviy tarbiya konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Umumiy o‘rta ta’lim muassasalarida “Tarbiya” fanini bosqichma-bosqich amaliyotga joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarorlariga ko‘ra 2020-2021-o‘quv yilidan boshlab joriy qilindi. Ushbu fanni o‘qitishdan maqsad Uzluksiz ma’naviy tarbiya konsepsiyasining bir qismi sifatida o‘quvchilarda “Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari” g‘oyasini singdirish, ularni ijtimoiy muvaffaqiyatli hayotga tayyorlash, mas’uliyat, majburiyat, huquqiy ong va madaniyat, teran dunyoqarash, ma’rifatparvarlik, bag‘rikenglik kabi fazilatlarni shakllantirishdir.

Boshlang‘ich sinflarda ushbu fanni o‘qitishda xalqimizning urf-odat va an’analariga tayanib, mutafakkirlarning boy merosidan foydalanish, hayot tajribasi va boshqa fanlar bilan integratsiya qilgan holda o‘qitish maqsadga muvofiqdir.

4-sinf “Tarbiya” darsligidagi “Bobolarimizning bebaho merosi” mavzusini o‘rganishda bobomiz Ahmad al-Farg‘oniy hayotini o‘rganish orqali o‘uvchilarni ajdodlarga hurmat, ularning merosini o‘rganish ruhida tarbiyalash mumkin. Ushbu mavzuga oid ijodiy faoliyatga yo‘naltiruvchi mashg‘ulotlarda “O‘ylab ko‘ringchi, “Kimning farzandisiz? Tarbiya bergan ota-onangizga rahmat”, “Qaysi maktabda o‘qiysiz, sizga qoyilmiz, ustozingiz yaxshi ekan” degan e’tirofni eshitgan vaqtingizda sizni qanday tuyg‘u qamrab oladi?” topshiriqni bajarish orqali o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga o‘rgatiladi.

“Yaxshilik qilish ne’mati” mavzusini o‘rgnaishda hafta davomida bajargan ishlariga oid quyidagicha jadvalni to‘ldirish so‘raladi:

№	Yaxshi harakatlarim	Yomon harakatlarim	
		Tuzatdim	Tuzata olmadim

Xulosa qilib aytganda, boshlang‘ich ta‘limda “Tarbiya” fanini o‘qitish orqali yoshlarda ajdodlarga hurmat, vatanparvarlik, yaxshilik va yomonlikning farqini anglash tuyg‘ulari shakllantirilgan ekan ushbu fanni o‘qitishga har bir o‘qituvchi mas‘uliyat bilan yondashishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonuni. O‘RQ-637. 202-yil 23-sentabr. <https://lex.uz>.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ma‘naviy-ma‘rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarori. PQ-4307. 2019-yil 3-may. <https://lex.uz>.

3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Uzluksiz ma‘naviy tarbiya konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori. 1059-son. 2019-yil 31-dekabr. <https://lex.uz>.

4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Umumiy o‘rta ta‘lim muassasalarida “Tarbiya” fanini bosqichma-bosqich amaliyotga joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori. 422-son. 2020-yil 6-iyul. <https://lex.uz>.

5. Shermuxammedova S va boshqalar. Tarbiya. Umumiy o‘rta ta‘lim maktablarining 4-sinfi uchun darslik. –T.: O‘zbekiston, 2020.